

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Onderwerp
Motie Naar slimme mobiliteit, een weg
zonder gaten

Zaaknummer
163387

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 21 juni 2022

Geachte voorzitter,

In uw vergadering van 23 mei 2022 heeft u d.m.v. de motie “Naar slimme mobiliteit, een weg zonder gaten” ons verzocht zo spoedig mogelijk, bij voorkeur tijdig voor de bespreking van de voorjaarsnota, met een bief te komen op welke manier wordt omgegaan met het mobiliteitsaanbod in 2023, deze brief aan PS voor te leggen en aldaar te bespreken.

Aanbod mobiliteit

Wij willen dat ook in 2023 en 2024 tenminste het huidige aanbod aan mobiliteit blijft gehandhaafd. We weten immers dat het aanbod aan OV in Zeeland reeds minimaal is, de bodem is inmiddels bereikt. Vervoerarmoede en verlies aan leefbaarheid willen wij ten alle tijden voorkomen. Tegelijkertijd zien we echter dat het aantal reizigers in Zeeland zich de laatste maanden stabiliseert op net iets onder de 80% ten opzichte van het niveau van 2019. Minder reizigers betekent voor Zeeland dat Connexxion de dienstregeling van 2023, zonder een inkomstengarantie, op voorhand zal afschalen met nog minder inkomsten tot gevolg.

Garantieregeling 2023

In het eerste kwartaal van dit jaar hebben we daarom, samen met het Rijk, voorstellen uitgewerkt voor een garantieregeling voor 2023. Het Rijk staat daarbij garant voor de inkomsten indien die achteraf, om wat voor reden dan ook, toch tegenvallen. Helaas heeft het kabinet op 15 april plotseling besloten geen garantieregeling (vangnet) voor 2023 te willen bieden. Het Rijk baseert zich daarbij op prognoses die uitgaan van 97% reizigers-herstel in 2023. Als dat inderdaad uit zou komen, zou Connexxion de huidige dienstregeling kunnen doorzetten naar 2023. Decentrale overheden en vervoerders in heel Nederland verwachten niet dat de reizigers-inkomsten in 2023 weer tot 97% hersteld zullen zijn.

Hoe nu verder?

Als decentrale overheden hebben we ons niet neergelegd bij dit besluit van het Rijk. Het IPO heeft, mede name ons, flink gelobbyd bij politieke partijen in Den Haag. Dit heeft o.a. geresulteerd in een motie¹ (d.d. 1 juni 2022) van het kamerlid De Hoop waarin het de regering verzoekt, de vervoersautoriteiten en vervoerders voldoende zekerheid te bieden zodat de huidige dienstregelingen vanaf 1 januari 2023 overeind blijven. Om deze motie te ondersteunen hebben wij op 3 juni een kamerbrief² verzonden en bijgedragen aan een artikel in Trouw³. De motie is op 14 juni door de kamer verworpen omdat de coalitie tegen stemde. In het NOVB (Nationaal Openbaar Vervoer Beraad) van 15 juni 2022 leek er toch een opening te zijn omdat de staatssecretaris aangaf meer informatie nodig te hebben over verwachte reizigersaantallen.

¹ Bijlage 1. Motie van het lid de Hoop

² Bijlage 2. Kamerbrief van de decentrale overheden ter ondersteuning van de motie.

³ Bijlage 3. Opinie artikel Trouw over OV

Twee scenario's

Dat betekent dat we voorlopig rekening houden met twee scenario's.

Scenario 1. Het Rijk biedt wel een vangnet.

Indien het Rijk de komende weken toch een vangnet biedt zal Connexxion in 2023 zeer waarschijnlijk de huidige dienstregeling kunnen doorzetten. Samen met Connexxion bekijken we nog wel of een deel van dit aanbod op een andere manier kan worden ingevuld om zodoende ervaring op te doen met het inzetten van fijnmazige mobiliteit vooruitlopend op de nieuwe concessie.

Scenario 2. Het Rijk biedt geen vangnet.

Indien het Rijk de komende weken geen vangnet biedt, is de consequentie dat er vooraf geen zekerheid is over de hoogte van de reizigers-opbrengsten in 2023. Tegelijkertijd dient de dienstregeling voor 2023 nu te worden opgesteld om op tijd klaar te zijn voor invoering in december 2022. Het gevolg van de onzekerheid is dat Connexxion een dienstregeling zal gaan opstellen die uitgaat van een beperkte vraag (bijvoorbeeld 80-90% van 2019), hetgeen zal leiden tot afschalingen. Connexxion wil en kan het wegvallen van deze gemiste inkomsten niet dragen, temeer daar de concessie toch al verlieslatend was en beroept zich op overmacht. De enige mogelijkheid om de concessie in stand te houden is dat de Provincie de vangnet-functie overneemt van het Rijk. Alleen als de Provincie financieel bijdraagt kunnen we op het gewenste niveau blijven.

Op dit moment bespreken wij dit scenario met Connexxion, waarbij we ook het versneld invoeren van fijnmazige mobiliteit meenemen. Dit om ook de uitgaven van de provincie voor mobiliteit in de hand te houden. Gelet op de onderhandelingen die wij nu met Connexxion hierover voeren kunnen we nog geen inzicht geven in de financiële gevolgen hiervan maar zullen wij uiterlijk in de najaarsnota een voorstel met benodigde dekking voorleggen.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen:

1. 2022-06-01 Motie van het lid De Hoop
2. 2022-06-03 Kamerbrief in verband met Motie OV23
3. Opinie artikel Trouw over OV

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.